

Derleme Makale ♦ Review Article

Sanal Gerçeklikten Fiziksel Gerçekliğe Yeni İlişki Tarzları

New Relationship Styles From Virtual Reality to Physical Reality

Galip BAYEZİT*

 0000-0001-7930-0767

MAKALE BİLGİSİ

Başvuru: 22. 10. 2023
Düzeltilme Talebi: 26. 11. 2023
Son Düzeltilme: 27. 11. 2023
Kabul: 04. 12. 2023
Online Yayın: 15. 12. 2023

Anahtar Kelimeler:

Akıllı Robotlar
Metaverse
Sanal Gerçeklik
Transhümanizm
Yapay Zekâ

ÖZ

Simülasyon, sanal gerçeklik, yapay zekâ, dijital dönüşüm, giyilebilir teknoloji, akıllı robotlar, mikroçip, 5G, kuantum bilgisayarlar, robotik, biyonomik gibi olgular, birey ve toplum açısından ciddi tehditler barındırmaktadır. Mevcut gelişmeler, sanal ile gerçeği birbirinden ayırmamızı güçleştirmekte, sanal toplumda fiziksel gerçekliği tartışmaya açmaktadır. Dijital araçların hayatımıza girmesiyle birlikte bireyin dış dünyayla bağı zayıflamakta, ilişkiler sanal aleme taşınmaktadır. Son gelişmeler bireyin fiziksel gerçeklikle yeniden bağ kurmasına, dijital dünyada fiziksel aktivitelerde bulunmasına imkân tanımaktadır. Modern toplumda birey bir yandan sanal topluluklara katılım sağlarken diğer yandan geleneksel toplumla ilişkisini sürdürebilmekteydi. Sanal toplumda yalnızlaşan birey, dijital çağda toprakla bağını kopararak yeniden sosyalleşme imkânı bulmaktadır. Robotla evlenen bireyler, robot köpek, robot çocuk vs. şeklinde insan ile robot arasındaki ilişkilerin günümüzde sıradanlaşmaya başladığı görülmektedir. Dijital toplum, insan insana ilişkilerden insan-robot etkileşimine, hatta robot robota ilişkilere evrilmektedir. Robotların da insanlar gibi hukuki haklarının olması gerektiğini savunanlar, "Robot Yasası"nı gündeme getirmektedirler. Bu çalışmada, "sanal alemde fiziksel gerçeklik mümkün mü" sorusunun cevabı aranmış, literatür taramasından elde edilen veriler sosyolojik perspektifle değerlendirilmiştir. Araştırma verileri, teknolojinin geldiği son aşama ve dijital dünyada meydana gelen gelişmeler sanal alemde fiziksel gerçekliğin mümkün olabileceğini, bu durumun yeni tür sosyal ilişkilere sahne olacağını göstermiştir.